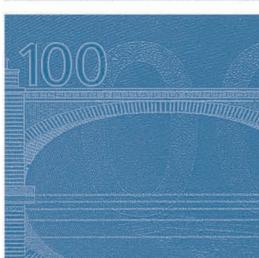
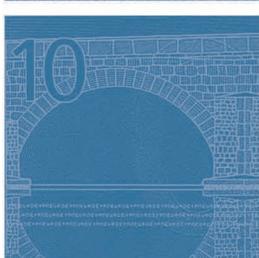

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

EUROSUSTAV

TROMJESEČNO IZVJEŠĆE O SSM-u

**Napredak u operativnoj
provedbi Uredbe o Jedinstvenom
nadzornom mehanizmu**

2014./3

© Europska središnja banka, 2014.

Adresa Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt na Majni, Njemačka
Poštanska adresa Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt na Majni, Njemačka
Telefonski broj +49 69 1344 0
Internetska adresa <http://www.ecb.europa.eu>

Sva prava pridržana. Dopušta se reprodukcija u obrazovne i nekomercijalne svrhe uz navođenje izvora.

ISBN 978-92-899-1229-7 (mrežno izdanje)
ISSN 2315-3687 (mrežno izdanje)
Kataloški broj EU-a QB-BM-14-003-HR-N (mrežno izdanje)

KLJUČNE PORUKE

Ovo je treće Tromjesečno izvješće Europskom parlamentu, Vijeću Europske unije i Europskoj komisiji o napretku u provedbi Uredbe o Jedinstvenom nadzornom mehanizmu (SSM). Izvješće je propisano Uredbom o SSM-u te obuhvaća tri mjeseca, **od 4. veljače do 3. svibnja 2014.**¹

Ključne poruke ovog Tromjesečnog izvješća su:

- **ESB će preuzeti zadaće koje su mu dodijeljene Uredbom o SSM-u za tri mjeseca, odnosno 4. studenog 2014.** Do sada je postignut znatan napredak kako bi ESB bio spreman za izvršenje tih zadaća, kao što je izloženo u ovom izvješću. Ipak, ostalo je nekoliko izazova koje treba riješiti tijekom sljedeća tri mjeseca.
- **Upravljanje SSM-om u potpunosti funkcionira.** Tijekom izvještajnog razdoblja Nadzorni odbor i njegov Upravljački odbor održali su pet sastanaka. Nadzorni odbor već je pripremio kompletne nacrte odluka, koje su donesene u skladu s postupkom o neisticanju prigovora u skladu s Uredbom o SSM-u. U prvom redu, glatko je obavljena priprema i donošenje više od 100 odluka kojima se utvrđuje značajnost nadziranih institucija. Nakon postupka odabira, koji je započeo 1. svibnja 2014. pozivom za iskaz interesa, početkom kolovoza Upravno vijeće imenovat će pet članova i dva zamjenika u Administrativni odbor za preispitivanja. U lipnju je formalno donesena Uredba ESB-a o uspostavi Odbora za posredovanje te su poduzeti koraci za imenovanje njegovih članova od strane država članica.
- **Nadzorni odbor u velikoj je mjeri dovršio postupak utvrđivanja koje kreditne institucije u europodručju treba smatrati »značajnim« i prema tome podložnim izravnom nadzoru ESB-a.** Postupak je proveden u bliskoj suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima u skladu s kriterijima utvrđenim Uredbom o SSM-u i Okvirnom uredbom o SSM-u. Utvrđeno je oko 120 značajnih kreditnih institucija ili grupa, većina kojih je već u postupku sveobuhvatne procjene. Te su institucije i grupe obaviještene o nacrtu odluke o značajnosti, na koju su mogle dati primjedbe, u skladu s odgovarajućim postupkom utvrđenim Uredbom o SSM-u i Okvirnom uredbom o SSM-u. Iako ispunjavaju kriterije značajnosti, malen broj institucija razvrstan je kao manje značajan jer je Nadzorni odbor utvrdio postojanje »posebnih okolnosti«² koje opravdavaju takvu klasifikaciju. Konačne odluke dostavljaju se kreditnim institucijama, a konačni popisi značajnih i manje značajnih banaka bit će objavljeni na mrežnim stranicama ESB-a prije 4. rujna 2014. Cijeli postupak – procjena kreditnih institucija, priprema i donošenje odluka te njihovo prosljedivanje na svim relevantnim službenim jezicima u više od 120 institucija i grupa – obuhvaćao je znatne analitičke, pravne i logističke izazove, koje su

¹ Prvo Tromjesečno izvješće objavljeno je 4. veljače 2014., tri mjeseca nakon stupanja na snagu Uredbe o SSM-u 4. studenoga 2013., a drugo Tromjesečno izvješće 6. svibnja 2014.

² Kako je utvrđeno člankom 70. Okvirne uredbe o SSM-u.

razmotrile ESB-ove strukture za SSM u bliskoj suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima. Bio je to prvi veći operativni ispit za ESB, Nadzorni odbor i strukture SSM-a.

- **Uspostavom zajedničkih nadzornih timova, koji će činiti glavnu operativnu strukturu za provedbu nadzora od strane SSM-a, dosegnute su određene ključne točke.** SSM će uspostaviti zajednički nadzorni tim za svaku značajnu instituciju ili grupu, odnosno 117 zajedničkih nadzornih timova³. Već su odabrani gotovo svi koordinatori za 117 zajedničkih nadzornih timova te će se pridružiti ESB-u do kraja ljeta. Ciljani broj zaposlenika ESB-a potrebnih za funkcioniranje zajedničkih nadzornih timova (njih oko 200) bit će ostvaren do rujna, u skladu s planovima SSM-a. Osim odgovarajućeg osoblja, uspostava funkciranju zajedničkih nadzornih timova zahtijeva razvoj infrastrukture, edukaciju i učinkovita organizacijska rješenja za zaposlenike ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela u zajedničkim nadzornim timovima. U tu svrhu ESB i nacionalna nadležna tijela održali su značajan broj sastanaka na visokoj razini i sastanaka zaposlenika. U tom razdoblju pripreme za zajedničke nadzorne timove također su bile usmjerene na (i) prijenos nadzornih odgovornosti na SSM, (ii) daljnje aktivnosti nakon rezultata sveobuhvatne procjene i (iii) eventualne mjere nadzora nakon objave rezultata (što bi trebalo biti prije 4. studenoga).
- **Ostvaren je značajan napredak u provedbi sveobuhvatne procjene.** U kolovozu bit će dovršene glavne radne cjeline pregleda kvalitete aktive, jedne od dviju sastavnica sveobuhvatne procjene uz testiranje otpornosti na stres. ESB je održao niz obavijesnih sastanaka i događaja za institucije i grupe koje podliježu sveobuhvatnoj procjeni, kao i za nacionalne timove za vođenje projekta i treće strane, kao što su revizori. ESB sada dovršava metodologiju za objedinjavanje pregleda kvalitete aktive i testiranja otpornosti na stres, koja će biti objavljena u prvoj polovini kolovoza. Dana 17. srpnja 2014. ESB je izdao obrasce za objavu rezultata sveobuhvatne procjene na razini banaka, zajedno s dodatnim informacijama o pitanjima metodologije.
- **Dovršavaju se Nadzorni priručnik SSM-a i javni vodič o SSM-ovom pristupu nadzoru banaka.** Nadzorni priručnik interni je dokument namijenjen osoblju SSM-a u kojem se opisuju procesi i metodologija nadzora kreditnih institucija, kao i postupci suradnje unutar SSM-a i s tijelima izvan njega. Dodatno je dorađen, posebno u pogledu metodologije SSM-ova postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP). Nadzorni odbor odobrava tekst Nadzornog priručnika dio po dio, vodeći računa da je priručnik živi dokument koji će se i dalje redovito nadopunjavati. Do 4. studenoga ESB će objaviti vodič o SSM-ovom pristupu nadzoru banaka u kojem će objasniti obilježja, zadaće i postupke SSM-a. Vodič nadopunjuje Uredbu o SSM-u i Okvirnu uredbu o SSM-u te će biti dostupan na svim službenim jezicima europodručja.

³ Broj od 117 zajedničkih nadzornih timova ne odgovara točno broju od oko 120 značajnih institucija jer su neke značajne institucije dio iste grupe (npr. neke su institucije razvrstane kao značajne samim time što su treća najveća institucija u određenoj državi članici).

- **Nacrt Uredbe ESB-a o naknadama za nadzor upućen je na javno savjetovanje.** U skladu s Uredbom o SSM-u, 27. svibnja 2014. otvoreno je javno savjetovanje o aranžmanima za ubiranje naknada od kreditnih institucija ili podružnica, uključujući osnovne izračune, a rok za podnošenje primjedaba bio je 11. srpnja. Do zaključnog dana ESB je zaprimio 31 skup primjedaba, koje se sada razmatraju.
- **Popuna radnih mesta u SSM-u brzo napreduje.** Zapošljavanje rukovodećeg osoblja i stručnjaka za nadzornu funkciju ESB-a bliži se kraju, a organizirano je od vrha nadolje. Velik broj zaprimljenih prijava (više od 15 700 za do sada oglašena radna mesta) potvrđuje da postoji znatan interes za radna mesta u SSM-u. Važno je održati sadašnji zamah, uz jasno opredjeljenje da se ne dovodi u pitanje kvaliteta.
- **Pripremne radnje** također su u poodmakloj fazi na mnogim drugim područjima, kao što su informacijsko-tehnološka infrastruktura, ljudski resursi, poslovne prostorije, unutarnja i vanjska komunikacija, organizacija logistike te pravne i statističke službe.

1 UVOD

Uredba o SSM-u⁴ zahtijeva od Europske središnje banke (ESB) da od 3. studenoga 2013. Europskom parlamentu, Vijeću Europske unije i Europskoj komisiji šalje tromjesečna izvješća o napretku u operativnoj provedbi Uredbe o SSM-u.

U skladu s aranžmanima o odgovornosti postignutim s Europskim parlamentom⁵ i Vijećem EU-a⁶, ta izvješća, između ostalog, trebaju obuhvaćati:

- interne pripreme, organizaciju i planiranje rada
- konkretnе mjere za ostvarivanje obveze o razdvajanju funkcija monetarne politike od nadzornih funkcija
- suradnju s drugim nacionalnim nadležnim tijelima ili nadležnim tijelima EU-a
- eventualne prepreke s kojima se ESB suočio u pripremi nadzornih zadaća
- sve događaje koji izazivaju zabrinutost ili izmjene Kodeksa ponašanja.

⁴ Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63).

⁵ Međuinsticionalni sporazum Europskog parlamenta i Europske središnje banke o praktičnim modalitetima provedbe demokratske odgovornosti i nadzora nad izvršavanjem zadaća dodijeljenih ESB-u u okviru Jedinstvenog nadzornog mehanizma (SL L 320, 30.11.2013., str. 1).

⁶ Memorandum o razumijevanju između Vijeća Europske unije i Europske središnje banke o suradnji na postupcima u vezi s Jedinstvenim nadzornim mehanizmom, koji je stupio na snagu 12. prosinca 2013.

Prvo Tromjesečno izvješće o SSM-u, koje je objavljeno 4. veljače 2014., obuhvatilo je razdoblje od 3. studenoga 2013. do 3. veljače 2014. te pripremne radnje koje su poduzete od sastanka na vrhu država članica europodručja održanog 29. lipnja 2012. Drugo izvješće obuhvatilo je razdoblje od 4. veljače do 3. svibnja 2014. Treće izvješće obuhvaća razdoblje od 4. svibnja do 3. kolovoza 2014. Pripremilo ga je osoblje ESB-a i odobrio Nadzorni odbor, uz konzultacije s Upravnim vijećem ESB-a.

Četvrto i konačno Tromjesečno izvješće bit će objavljeno početkom studenoga 2014.

2 USPOSTAVA UPRAVLJAČKIH STRUKTURA SSM-a

2.1 NADZORNI ODBOR I UPRAVLJAČKI ODBOR

Tijekom izvještajnog razdoblja Nadzorni odbor i njegov Upravljački odbor održali su pet sastanaka. Osim formalnih sastanaka, između članova Nadzornog odbora održano je mnogo neformalnih razmjena mišljenja u okviru posjeta predsjednice i potpredsjednice državama članicama. Konkretno, u skladu s opredjeljenjem da će do kraja 2014. posjetiti nadzorna tijela svih država članica sudionica, koje je izrazila na saslušanju pred Europskim parlamentom u okviru postupka odabira u studenome 2013., predsjednica se do sada sastala s odborima i osobljem 14 nadzornih tijela iz europodručja.

U skladu s Poslovnikom Nadzornog odbora, predstavnici Europske komisije i Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) pozvani su na neke od sastanaka Nadzornog odbora kako bi osigurali optimalnu interakciju s jedinstvenim tržištem o više pitanja. (Valja napomenuti da predsjednica također predstavlja ESB u Nadzornom odboru EBA-e.)

Nadzorni odbor već je pripremio kompletne nacrte odluka, koje je Upravno vijeće ESB-a donijelo u skladu s postupkom o neisticanju prigovora u skladu s Uredbom o SSM-u. U prvom redu, glatko je obavljena priprema i donošenje više od 100 odluka kojima se utvrđuje značajnost nadziranih institucija (vidi odjeljak 3.).

2.2 ADMINISTRATIVNI ODBOR ZA PREISPITIVANJA

Uredba o SSM-u zahtijeva od ESB-a da osnuje Administrativni odbor za preispitivanja radi provedbe internog administrativnog preispitivanja odluka koje donosi ESB u primjeni ovlasti koje su mu dodijeljene Uredbom o SSM-u. Ta će interna administrativna preispitivanja obuhvaćati postupovnu i materijalnu uskladenost odluka ESB-a s Uredbom o SSM-u.

Administrativni odbor za preispitivanja sastojat će se od pet osoba visokog ugleda u svojstvu članova i dva zamjenika koji ispunjavaju potrebne uvjete utvrđene Uredbom o SSM-u.

ESB je objavio poziv za iskaz interesa u *Službenom listu Europske unije* 1. svibnja 2014. ESB je objavio poziv za iskaz interesa u *Službenom listu Europske unije* 1. svibnja 2014. Kandidati su ocijenjeni prema uvjetima odabira koji su navedeni u pozivu za iskaz interesa, uzimajući u obzir spol i geografsku raznolikost. Odbor za odabir predložio je Izvršnom odboru ESB-a pet članova i dva zamjenika. Nakon savjetovanja s Nadzornim odborom o mogućim kandidatima, Izvršni odbor podnio je Upravnom vijeću imenovanja članova i zamjenika. S obzirom na obavijesni rok od mjesec dana prije dotičnog sastanka Upravnog vijeća,⁷ donošenje odluke o imenovanju članova Administrativnog odbora za preispitivanja i njihovih zamjenika trenutačno je planirano za početak kolovoza 2014.

2.3 ODBOR ZA POSREDOVANJE

U cilju razdvajanja zadaća monetarne politike od nadzornih zadaća, Uredba o SSM-u predviđa još jedno interno tijelo, Odbor za posredovanje. Svrha je tog tijela rješavanje razlika u stajalištima o prigovorima Upravnog vijeća na nacrte odluka Nadzornog odbora, ako to zatraži nacionalno nadležno tijelo. Odbor za posredovanje mora biti sastavljen od po jednog predstavnika država članica sudionica, izabranih iz redova članova Upravnog vijeća i Nadzornog odbora.

Dana 2. lipnja 2014. Upravno vijeće formalno je donijelo Uredbu ESB-a o osnivanju Odbora za posredovanje i o njegovu poslovniku, koja je stupila na snagu 20. lipnja 2014. Potpredsjednik Nadzornog odbora, koji nije član Odbora za posredovanje, djeluje kao predsjednik Odbora za posredovanje.

Kako bi se nastavio postupak osnivanja Odbora za posredovanje, pritom uzimajući u obzir zahtjev iz spomenute uredbe ESB-a da predsjednik »pruža pomoć u postizanju ravnoteže između članova Upravnog vijeća i članova Nadzornog odbora«, predsjednica Odbora za posredovanje trenutačno poduzima korake kako bi pomogla državama članicama u imenovanju njihova člana.

⁷ Odluka ESB/2014/16 od 14. travnja 2014. o osnivanju Administrativnog odbora za preispitivanja i njegovih operativnih pravila (SL L 175, 14.6.2014., str. 47).

3 ODLUKE O POPISU ZNAČAJNIH INSTITUCIJA

U Okvirnoj uredbi o SSM-u navodi se da će ESB utvrditi koje kreditne institucije u europodručju treba smatrati značajnima. Kreditne institucije moraju biti pojedinačno obaviještene o svom statusu do 4. rujna 2014., nakon što su imale prigodu iskoristiti svoje pravo na saslušanje. Pored toga, ESB će na svojim mrežnim stranicama objaviti popis značajnih institucija, kao i popis manje značajnih institucija.

Kako bi završio taj proces, u ožujku ove godine Nadzorni odbor pokrenuo je procjenu značajnosti, prikupljajući i analizirajući potrebne podatke u bliskoj suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima. Na temelju te analize, u svibnju je Nadzorni odbor donio odluku o predloženom popisu značajnih kreditnih institucija te poslao pisanu obavijest svim institucijama kojih se to tiče, pozivajući ih da dostave primjedbe ESB-u. ESB je na svojoj mrežnoj stranici također objavio prednacrt popisa.

Nakon što ocijeni i razmotri primjedbe institucija koje se smatraju značajnima, Nadzorni odbor donijet će odluku o cijelovitom popisu značajnih kreditnih institucija. Cijeli postupak – procjena kreditnih institucija, priprema i donošenje odluka te njihovo prosljeđivanje na svim relevantnim službenim jezicima u više od 120 institucija i grupa – obuhvaćao je znatne analitičke, pravne i logističke izazove, koje su razmotrile ESB-ove strukture za SSM u bliskoj suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima. ESB će objaviti konačne popise značajnih i manje značajnih nadziranih subjekata na svojim mrežnim stranicama do 4. rujna 2014. Prema Okvirnoj uredbi o SSM-u, ESB mora barem jednom godišnje preispitati status nadziranog subjekta kao značajnog ili manje značajnog.

ESB, u bliskoj suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima, izvršio je procjenu značajnosti na temelju kriterija utvrđenih Uredbom o SSM-u i Okvirnom uredbom o SSM-u, i to:

- a veličine (ukupna vrijednost imovine premašuje 30 milijarda eura)
- b važnosti za gospodarstvo EU-a ili bilo koje države članice sudionice (osobito ako ukupna vrijednost imovine premašuje 5 milijarda eura i 20 % BDP-a države članice)
- c značajnosti prekograničnih djelatnosti (osobito ako je omjer njezine prekogranične imovine odnosno obveza u odnosu na njezinu ukupnu imovinu odnosno obveze iznad 20 %)
- d zahtjeva za ili primitka izravne javne finansijske pomoći od Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM)

e zato što je nadzirani subjekt jedna od tri najznačajnije kreditne institucije u državi članici sudionici.

Kao rezultat te procjene, 120 kreditnih institucija ili grupa trenutačno se mogu smatrati značajnim. Niže su navedeni odgovarajući kriteriji za utvrđivanje značajnosti koji su primjenjeni na te institucije.

Kriteriji za utvrđivanje značajnosti	Broj kreditnih institucija/grupa
Veličina	97
Važnost za gospodarstvo	13
Prekogranične djelatnosti	3
Jedna od tri najznačajnije kreditne institucije u državi članici sudionici	7

Sve institucije već su u postupku sveobuhvatne procjene, osim njih četiri, od kojih se tri smatraju značajnim na temelju kriterija prekograničnih djelatnosti, što nije bilo uzeto u obzir pri određivanju opsega sveobuhvatne procjene. Te relativno male kreditne institucije bit će podvrgнуте sveobuhvatnoj procjeni nakon 4. studenoga 2014. U četvrtom slučaju radi se o podružnici jedne bankovne grupe koja nije članica SSM-a te je prema tomu izvan djelokruga ovog postupka.

Nasuprot tomu, ukupno 11 institucija obuhvaćenih sveobuhvatnom procjenom razvrstane su kao manje značajne, uglavnom zbog ažuriranih podataka o njihovoj veličini (pritom je uzeto u obzir da se za potrebe sveobuhvatne procjene primjenjuje zaštitni raspon od 10 % ispod formalnog praga veličine kako bi se obuhvatile sve potencijalno značajne institucije).

Pri procjeni značajnosti institucija, postojanje posebnih okolnosti može opravdati razvrstavanje određenog nadziranog subjekta kao manje značajnog iako su formalno ispunjeni kriteriji značajnosti. Kako je navedeno u Okvirnoj uredbi o SSM-u, posebne okolnosti postoje »u slučaju postojanja posebnih i činjeničnih okolnosti koje čine razvrstavanje nadziranog subjekta kao značajnog neprikladnim, uzimajući u obzir ciljeve i načela Uredbe o SSM-u i, naročito, potrebu osiguravanja dosljedne primjene visokih standarda nadzora«. ESB, zajedno s odgovarajućim nacionalnim nadležnim tijelima, utvrdio je tri slučaja u kojima su institucije razvrstane kao manje značajne iako ispunjavaju formalni kriterij značajnosti. U dva od tih slučaja odluka se temeljila na potrebi očuvanja objedinjenog nadzora koji trenutačno provode nacionalna nadležna tijela. U trećem slučaju radilo se instituciji koja je, premda je jedna od tri najznačajnije u državi članici, premala da bi bila podvrgнутa izravnom nadzoru ESB-a.

Sadašnja sveobuhvatna procjena bit će provedena za sve banke koje su njome obuhvaćene, bez obzira na trenutačnu predloženu razvrstanost banaka.

4 USPOSTAVA NADZORNE FUNKCIJE U ESB-u

4.1 POPUNA RADNIH MJESTA

Zapošljavanje rukovodećeg i stručnog osoblja za nadzornu funkciju ESB-a dobro napreduje. Zaprimljeno je više od 15 700 prijava za do sada oglašena radna mjesta, što pokazuje da postoji znatan interes za radna mjesta u okviru SSM-a, kako zaposlenika nacionalnih nadležnih tijela tako i iz privatnog sektora.

Do sredine srpnja primljeno je 118 rukovoditelja i savjetnika. Oko 280 stručnjaka odabранo je za poslovna područja nadležna za značajne banke. Očekuje se da će oni preuzeti svoje dužnosti u drugoj polovini 2014. To je važan korak u popuni radnih mjesta za SSM koji će omogućiti pravodobnu uspostavu zajedničkih nadzornih timova. Poduzete su dodatne akcije zapošljavanja radi popune preostalih potrebnih mesta. Akcije zapošljavanja preostalih 260-ak stručnjaka na dužnosti koje se odnose na manje značajne banke, kao i na horizontalne i specijalizirane funkcije, trebale bi u velikoj mjeri biti dovršene do kraja 2014. U međuvremenu, stručnjaci koje su uputila nacionalna nadležna tijela pružaju potporu pripremnim radnjama na tim područjima. Očekuje se da će se mnogi od tih kolega prijaviti i da će, s obzirom na njihovo iskustvo, vjerojatno uspjeti dobiti radno mjesto u okviru SSM-a na neodređeno ili određeno vrijeme, čime će se osigurati kontinuitet. Tom očekivanju idu u prilog rezultati do sada završenih akcija zapošljavanja. Sveukupno, do početka srpnja više od 550 kolega primljeno je na rad u pet poslovnih područja SSM-a (na neodređeno, na određeno ili na kratkoročne ugovore).

Unatoč ostvarenom napretku u zapošljavanju, važno je održati sadašnji zamah, posebice u pogledu obrade prijava za zapošljavanje i dovršetka postupka odabira. Kako bi se ublažili rizici u pogledu kvalitete i brzine postupka zapošljavanja, ESB koristi više alata za prethodnu procjenu kandidata (npr. provjera životopisa, testiranje putem interneta, pismeni testovi na lokaciji kandidata i stručni razgovori prije postupka odabira), koji se mogu primjeniti fleksibilno, ovisno o broju prijava.

Dodatni rizik mogu biti nepredviđeno dulji otkazni rokovi, što znači da timovi možda neće biti popunjeni predviđenom brzinom (pogotovo što je određen broj institucija iz kojih odlaze dotični djelatnici sada intenzivno uključen u sveobuhvatnu procjenu). Nadalje, neka radna mjesta ponovno su oglašena jer se pokazalo da je teško odmah naći kandidate odgovarajućeg profila. S obzirom na to da se radilo o manjem broju mesta, oglase za radna mjesta moglo se prilagoditi kako bi se povećala vjerojatnost pronalaženja odgovarajućeg kandidata u drugom pokušaju. U svakom slučaju, postoji jasno opredjeljenje da se kvaliteta ne dovodi u pitanje.

4.2 ZAJEDNIČKI NADZORNI TIMOVI

Za operativni nadzor značajnih banaka bit će zaduženi zajednički nadzorni timovi. Svakim zajedničkim nadzornim timom rukovodit će koordinator koji radi za ESB, a sastojat će se od više nadzornika iz ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela država članica sudionica.

SSM dobro napreduje u odabiru osoblja za zajedničke nadzorne timove i u pripremnim radnjama. Završeno je zapošljavanje srednjeg rukovodećeg osoblja glavnih uprava Mikrobonitetni nadzor I i Mikrobonitetni nadzor II. Odabrani su gotovo svi koordinatori za 117 zajedničkih nadzornih timova⁸ (30 u glavnoj upravi Mikrobonitetni nadzor I i 87 u glavnoj upravi Mikrobonitetni nadzor II, s tim da neki koordinatori pokrivaju više od jednog zajedničkog nadzornog tima za manje, značajne institucije) te će se pridružiti ESB-u do kraja ljeta. Pokrenut će se ciljana akcija zapošljavanja radi popune preostalih slobodnih mjesta.

Koordinatori zajedničkih nadzornih timova imenovani su početkom lipnja iz redova načelnika odjela i odsjeka glavne uprave Mikrobonitetni nadzor I. Koordinatori zajedničkih nadzornih timova za glavnu upravu Mikrobonitetni nadzor II imenovani su tek nedavno jer su akcije zapošljavanja savjetnika (koji čine važan izvor iz kojeg se angažiraju koordinatori zajedničkih nadzornih timova za glavnu upravu Mikrobonitetni nadzor II) završene tijekom nekoliko proteklih tjedana. Svi imenovani koordinatori zajedničkih nadzornih timova, posebno oni koji su primljeni u posljednjim akcijama zapošljavanja, još uvijek nisu u ESB-u, ali većina će ih preuzeti svoje dužnosti do rujna kako je predviđeno.

Većinu nacionalnih potkoordinatora zajedničkih nadzornih timova nacionalna nadležna tijela imenovala su u lipnju. Međutim, u nekim slučajevima radi se o privremenim imenovanjima, do konačne organizacijske prilagodbe SSM-u. Nacionalna nadležna tijela ažurirala su broj zaposlenika dodijeljenih zajedničkim nadzornim timovima te će njihova imena dostaviti do kraja kolovoza.

Zapošljavanje glavnih nadzornika, nadzornika i analitičara (283 mjeseta) teče prema planu. Izvršena su imenovanja, tako da će se do rujna ostvariti broj zaposlenika (oko 200) koji su potrebni za funkcioniranje zajedničkih nadzornih timova.

Glavne uprave Mikrobonitetni nadzor I i Mikrobonitetni nadzor II nedavno su osnovali nekoliko radnih podskupina radi utvrđivanja odgovornosti, postupaka i potrebne infrastrukture kako bi zajednički nadzorni timovi bili u punoj funkciji do studenoga 2014.

Posljednjih mjeseci održan je niz sastanaka s raznim dionicima kako bi se pospješio prijenos nadzornih odgovornosti na SSM.

⁸ Broj od 117 zajedničkih nadzornih timova ne odgovara točno broju od oko 120 značajnih institucija jer su neke značajne institucije dio iste grupe (npr. neke su institucije razvrstane kao značajne samim time što su treća najveća institucija u određenoj državi članici).

Pored predsjedničinih posjeta odborima i osoblju više nacionalnih nadležnih tijela, sastanci na visokoj razini održani su s nacionalnim nadležnim tijelima iz 13 zemalja članica SSM-a, uključujući upravitelje i rukovoditelje nacionalnih nadležnih tijela, kao i glavne direktore i zamjenike glavnih direktora ESB-a. Na sastancima su razmotreni opći ustroj i ciljevi SSM-a, organizacija i nadzorni pristup svakog nacionalnog nadležnog tijela i naposljetku planovi nacionalnih nadležnih tijela za prilagodbu njihova nadzornog okvira SSM-u. Daljnji sastanci na visokoj razini s preostalom nacionalnim nadležnim tijelima održat će se u bliskoj budućnosti.

S domaćim nacionalnim nadležnim tijelima značajnih institucija već je održan veći broj početnih sastanaka o zajedničkim nadzornim timovima. Za preostale značajne institucije, početni sastanci s nacionalnim nadležnim tijelima već su zakazani ili će biti zakazani u bliskoj budućnosti, u skladu s dolaskom koordinatora zajedničkih nadzornih timova. Glavni su ciljevi početnih sastanaka o zajedničkim nadzornim timovima, između ostalog, omogućiti osoblju ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela da se upoznaju i dogovore plan rada i modalitete razmjene informacija.

Početni sastanci također služe da se na njima nadopune informacije dobivene od nacionalnih nadležnih tijela o povijesti nadzora i profilu rizika ovlaštenih kreditnih institucija u njihovim državama članicama u skladu s Uredbom o SSM-u. Te su informacije objedinjene u nadzornim spisima te su tijekom posljednjih mjeseci analizirane u okviru glavnih uprava Mikrobonitetni nadzor I i Mikrobonitetni nadzor II. Tijekom početnih sastanaka osoblje ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela razgovaralo je o informacijama iz dokumenata koje su dostavila nacionalna nadležna tijela, a ESB je dobio uvid u najnovije događaje i razvoj situacije. I sastanci na visokoj razini i početni sastanci o zajedničkim nadzornim timovima obuhvaćali su uvodne sastanke s višim rukovodstvom dotičnih banaka. Zajednički nadzorni timovi sustavno će održavati sastanke s višim rukovodstvom banaka, na kojima će predstaviti buduću nadzornu strukturu, odgovornosti i osobe za kontakt u vezi s postupcima odlučivanja, a taj će postupak biti završen tijekom prijelazne faze.

Od lipnja ESB je također sudjelovao u svojstvu promatrača na više od deset sastanaka nadzornih kolegija i skupina za upravljanje krizama. Sudjelovanje na kolegijima koristi se za predstavljanje slijeda događaja u vezi sa zajedničkim odlukama o kapitalu i likvidnosti i omogućavanje nacionalnim nadležnim tijelima da pravodobno usklade pripreme za donošenje tih odluka.

Glavne uprave Mikrobonitetni nadzor I i Mikrobonitetni nadzor II također pripremaju zajedničke nadzorne timove za provedbu rezultata sveobuhvatne procjene i eventualnih mjera nadzora koje mogu uslijediti (vidi odjeljak 8.).

Morat će se riješiti više izazova kako bi zajednički nadzorni timovi bili u punoj funkciji znatno prije studenoga 2014. Povrh rizika koji se općenito odnose na popunu radnih mjesta u SSM-u (uključujući kašnjenja kolega u stupanju na dužnost u ESB-u i potrebu da se popune određene praznine na stručnim područjima i slično), u idućim mjesecima zajednički nadzorni timovi suočit će se s nizom ključnih zadaća kao što su:

- intenziviranje obavijesnih aktivnosti prema nacionalnim nadležnim tijelima i bankama
- stjecanje vještina kako bi se pomoglo u ocjeni rezultata sveobuhvatne procjene
- pripremanje za preuzimanje vođenja kolegija
- izgradnja potrebne infrastrukture za upravljanje svakodnevnim zadaćama zajedničkih nadzornih timova (u bliskoj suradnji s glavnom upravom Mikrobonitetni nadzor IV, koja se bavi horizontalnim i specijaliziranim službama).

4.3 RAZDVAJANJE FUNKCIONALNIH PODRUČJA

Uredba o SSM-u utvrđuje aspekte načela razdvajanja kao što su:

- a razdvajanje ciljeva
- b razdvajanje zadaća
- c organizacijsko razdvajanje
- d postupovno razdvajanje na razini Upravnog vijeća.

Uredba o SSM-u zahtijeva od ESB-a da doneće i objavi sva potrebna interna pravila kako bi osigurao razdvajanje nadzorne funkcije s jedne strane od funkcionalnih područja monetarne politike i drugih zadaća ESB-a s druge strane, uključujući pravila o čuvanju poslovne tajne i razmjeni informacija.

Pored već poduzetih mjera na području organizacijskog i postupovnog razdvajanja radi provedbe zahtjeva iz Uredbe o SSM-u, trenutačno se radi na zajedničkom korištenju informacija nadzorne funkcije i funkcije monetarne politike. U tijeku je uspostava odgovarajućih razmjena informacija i povezanih upravljačkih struktura. Ovi naporci trebali bi dovesti do prijedloga za donošenje zakonskog akta kojim će se precizirati razmjena informacija između ta dva područja politike. Ta će pravila biti u potpunosti i strogo u skladu s odgovarajućim zakonima i uredbama⁹

⁹ Naprimjer s Direktivom o kapitalnim zahtjevima, Uredbom Vijeća (EZ) br. 2533/98 o prikupljanju statističkih podataka od strane ESB-a i zakonskim aktima o zaštiti podataka i čuvanju bankovne tajne.

te općim obvezama čuvanja poslovne tajne kako je utvrđeno Statutom Europskog sustava središnjih banaka (ESSB).

4.4 KODEKS PONAŠANJA ZAPOSLENIKA I RUKOVODITELJA ESB-a UKLJUČENIH U NADZOR BANAKA

U skladu s Uredbom o SSM-u, Upravno vijeće ESB-a mora utvrditi i objaviti Kodeks ponašanja zaposlenika i rukovoditelja ESB-a uključenih u nadzor banaka. ESB je pripremio nacrt pravila etičkog ponašanja unutar cjelokupnog preispitivanja etičkog okvira koji se odnosi na sve zaposlenike ESB-a. Ta će nova pravila uzeti u obzir zahtjeve iz Uredbe o SSM-u i Međuinsticionalnog sporazuma. Sredinom lipnja prijedlog je upućen Nadzornom odboru i predstavnicima zaposlenika na razmatranje do kraja srpnja odnosno do kraja rujna. Prijedlog će biti upućen Izvršnom odboru i Upravnom vijeću ESB-a tijekom listopada. U skladu s Međuinsticionalnim sporazumom, ESB će obavijestiti Europski parlament o glavnim elementima predviđenog Kodeksa ponašanja prije njegova donošenja. Očekuje se da će preispitivanje etičkog okvira biti završeno prije nego što ESB u potpunosti preuzme nadzorne odgovornosti u studenome 2014.

4.5 KODEKS PONAŠANJA ZA ČLANOVE NADZORNOG ODBORA

U skladu s Poslovnikom ESB-a, Nadzorni odbor ESB-a mora donijeti i nadopunjavati Kodeks ponašanja radi pružanja smjernica svojim članovima, a bit će objavljen na mrežnim stranicama ESB-a. ESB trenutačno priprema pravila etičkog ponašanja za članove Nadzornog odbora. Ta će pravila uzeti u obzir zahtjev iz Uredbe o SSM-u za uspostavu i provedbu sveobuhvatnih i formalnih postupaka i primjerenih rokova kako bi se unaprijed utvrdili i spriječili mogući sukobi interesa članova Nadzornog odbora kao rezultat naknadnog zaposlenja u roku od dvije godine.

5 PRAVNI OKVIR

5.1 JAVNO SAVJETOVANJE O NACRTU UREDBE ESB-a O NAKNADAMA ZA NADZOR

U skladu s člankom 30. stavkom 2. Uredbe o SSM-u, visina naknade koja se ubire od kreditne institucije ili ogranka izračunat će se u skladu s aranžmanima koje će utvrditi i unaprijed objaviti ESB. Prije utvrđivanja tih aranžmana, ESB je obvezan provesti javna savjetovanja i analizirati potencijalne povezane troškove i koristi te objaviti rezultate. Pored toga, u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe o SSM-u, ESB mora provesti javna savjetovanja o uredbama ESB-a koje su donesene radi izvršenja zadaća koje su mu dodijeljene Uredbom o SSM-u.

Nakon upućivanja u Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku Europskog parlamenta, a u skladu s odgovarajućim odredbama Međuinsticionalnog sporazuma, 27. svibnja 2014. otvoreno je javno savjetovanje o Nacrtu uredbe ESB-a o naknadama za nadzor. Rok za podnošenje primjedaba bio je 11. srpnja. Pored toga, u ESB-u je 24. lipnja održana javna rasprava na kojoj su zainteresirane strane imale priliku postavljati pitanja o nacrtu zakonskog akta.

Do posljednjeg dana javnog savjetovanja ESB je zaprimio 31 skup primjedaba. Među onima koji su uputili primjedbe bile su europske i nacionalne tržišne i bankovne udruge, finansijske i kreditne institucije te pravnici. ESB razmatra te primjedbe i ocijenit će njihov utjecaj na nacrt prijedloga, uključujući potencijalne povezane troškove i koristi. Primjedbe će biti objavljene na mrežnim stranicama ESB-a zajedno s izjavom o povratnim informacijama. Uredba ESB-a o naknadama za nadzor bit će donesena i stupaće na snagu prije nego što ESB preuzme svoje nadzorne zadaće 4. studenoga 2014.

5.2 PRAĆENJE ODLUKE ESB-A O BLISKOJ SURADNJI

U skladu s Uredbom o SSM-u, države članice čija valuta nije euro mogu sudjelovati u SSM-u u okviru režima bliske suradnje. Iako članak 7. Uredbe o SSM-u utvrđuje glavne uvjete za uspostavu bliske suradnje između ESB-a i nadležnih tijela države članice koja podnosi zahtjev, postupovni aspekti – naprimjer određivanje vremena i sadržaj zahtjeva za uspostavu bliske suradnje, njegova ocjena od strane ESB-a i konačno donošenje odluke ESB-a – utvrđeni su Odlukom ESB/2014/5¹⁰.

Iako je Odluka ESB/2014/5 stupila na snagu 27. veljače 2014., do sada nije podnesen nijedan zahtjev za uspostavu bliske suradnje u skladu s propisanim postupkom. Ipak, ESB je od nekih država članica dobio neformalni iskaze interesa pa trenutačno s njima organizira bilateralne sastanke u cilju njihova mogućeg stupanja u aranžmane o bliskoj suradnji.

5.3 PREPORUKA ESB-a ZA IZMJENU UREDBE VIJEĆA (EZ) BR. 2532/98

Preporuka ESB/2014/19 za donošenje Uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2532/98 o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija, koja je usvojena 16. travnja 2014., objavljena je u *Službenom listu Europske unije* 14. svibnja 2014¹¹. Svrha je izmjena uspostava koherentnog režima za izricanje administrativnih kazni od strane ESB-a vezano uz provedbu njegovih nadzornih zadaća.

¹⁰ Odluka ESB/2014/5 od 31. siječnja 2014. o bliskoj suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima država članica sudsionica čija valuta nije euro (SL L 198, 5.7.2014., str. 7).

¹¹ SL C 144, 14.5.2014., str. 2.

6 NADZORNI MODEL

6.1 DOVRŠETAK NADZORNOG PRIRUČNIKA

Nadzorni priručnik interni je dokument namijenjen osoblju SSM-a u kojem se opisuju procesi i metodologija nadzora kreditnih institucija, kao i postupci suradnje unutar SSM-a i s tijelima izvan njega. Nadzorni odbor prihvatio je preliminarnu verziju Nadzornog priručnika na svom prvom sastanku u siječnju 2014. Nadzorni priručnik u međuvremenu je doraden i sada ide Nadzornom odboru na odobrenje dio po dio.

Glavne izmjene Nadzornog priručnika tiču se sljedećih područja:

- sastav i popuna zajedničkih nadzornih timova
- nadzorni postupci
- funkcije i odgovornosti unutar ESB-a
- metodologija nadzora na licu mjesta
- metodologija i proces SSM-ova postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP).

Metodologija SREP-a, koja je razrađena za potrebe SSM-a, u skladu je sa smjernicama EBA-e za SREP. Prikupljeni su podatci radi izrade pokazatelja rizika i njihove daljnje kalibracije. Podatci su prikupljeni u suradnji s nacionalnim nadležnim tijelima uz maksimalna nastojanja.

Dopunjena verzija Nadzornog priručnika pomoći će pri planiranju aktivnosti za 2015. Nadzorni priručnik trebao bi biti živi dokument koji će se dopunjavati podatcima o novim tržišnim kretanjima i praktičnoj provedbi nadzora.

6.2 PRIPREMA JAVNOG VODIČA O PRAKTIČNOJ PROVEDBI NADZORA SSM-a

SSM podliježe obvezi objavljivanja informacija kako bi osigurao da i javnost i nadzirani subjekti budu primjereno obaviješteni o njegovu nadzornom modelu. Međuinstitucionalni sporazum posebno predviđa objavu vodiča o praktičnoj provedbi nadzora na mrežnim stranicama ESB-a.

U tom kontekstu ESB dovršava dokument pristupačan korisnicima, pod naslovom Vodič o pristupu Jedinstvenog nadzornog mehanizma nadzoru banaka, koji će objasniti sveukupno funkcioniranje SSM-a. Konkretno, vodič će dati pregled glavnih postupaka i metodologija nadzora koji se primjenjuju na značajne i manje značajne kreditne institucije. Naprimjer, opisat

će rad zajedničkih nadzornih timova i izložiti kako će poslovna područja SSM-a međusobno djelovati u razvoju nadzornog ciklusa.

Vodič će biti nadopuna Uredbi o SSM-u i Okvirnoj uredbi o SSM-u te će biti dostupan na svim službenim jezicima europodručja. On nije izrađen kako bi utvrdio određene zakonske uvjete te prema tome neće stvarati nikakve zakonske obvezе, kako ni za kreditne institucije tako ni za SSM.

Kako je već spomenuto u prethodnim izdanjima Tromjesečnog izvješća, ESB planira objaviti vodič prije nego što u potpunosti preuzme nadzorne dužnosti 4. studenoga 2014. Njegova raniјa objava pomoći će nadziranim subjektima da bolje razumiju ključne postupke nadzora SSM-a i po potrebi prilagode svoje interne procedure.

7 PRIPREMA DRUGIH VAŽNIH ASPEKATA POSLA

7.1 OKVIR NADZORNOG IZVJEŠĆIVANJA

Nakon što je u travnju 2014. Nadzorni odbor odobrio Priručnik o nadzornom izvješćivanju SSM-a, koji će pružiti okvir podataka za potporu provedbi nadzora, u izvještajnom razdoblju naglasak je stavljen na treći probni postupak prikupljanja podataka.

Postupak je pokrenut početkom ožujka i blizu je završetka. Svrha je tog postupka još više poboljšati pripremne radnje na centraliziranom sustavu procjene rizika (RAS) i dodatno razviti njegove metodologije. Osim za razvoj RAS-a, podatci također igraju važnu ulogu u razvoju infrastrukture modela za buduće horizontalne analize rizika.

Sadržaj zbirke podataka blisko je uskladen s nacionalnim nadležnim tijelima. Kako bi se udovoljilo njihovim potrebama, kao i potrebama banaka, prvotni rok produljen je za dva tjedna (sa sredine na kraj svibnja 2014.).

Druga važna zadaća koja je u tijeku jest izrada izvještajnog okvira za kategorije neuskladienih podataka, odnosno za podatke koji nisu definirani provedbenim tehničkim standardima EBA-e (posebice za podatke potrebne za procjenu rizika kamatnih stopa) i pripremu odgovarajućih zakonskih akata u pogledu zahtjeva o izvješćivanju.

Ostvaren je značajan napredak u primjeni sustava podataka za bankovni nadzor (SUBA), koji je potreban za prikupljanje, pohranu, analizu / poboljšanje kvalitete i širenje nadzornih podataka i metapodataka. Prednost je dana korisničkim zahtjevima tako da se prvi val nadzornih podataka može početi prikupljati od značajnih institucija od 31. srpnja 2014. Sustav podataka SUBA dodatno će se razraditi radi povećanja njegovih izvještajnih kapaciteta i poboljšanja kvalitete

prikupljenih podataka. Od 2015. ESB će također prikupljati podatke koristeći obrasce provedbenih tehničkih standarda EBA-e za manje značajne institucije. Sustav podataka SUBA postupno će udovoljiti drugim potrebama za nadzorne podatke.

Skupovi podataka prikupljeni za potrebe monetarne i drugih politika također će pomoći u obavljanju nadzornih zadaća. Primjeri uključuju Registrar institucija i povezanih subjekata (RIAD), koji pomaže u mapiranju značajnih bankovnih grupa, i veliki skup podataka o granularnim kreditnim podatcima »Analitički krediti«, koji se trenutačno izrađuje kao višenamjenski alat.

7.2 INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA

Uspostava SSM-a i provedba njegova operativnog modela i poslovnih procesa zahtijeva sveobuhvatna informacijsko-tehnološka (IT) rješenja i podršku, a najvažnija su:

- **Zajedničke IT službe:**
 - Privremeni radni prostor osoblja SSM-a integriran je u ESB-ovu IT mrežu.
 - Neka nacionalna nadležna tijela koja nisu dio središnjih banaka izvan su IT infrastrukture ESSB-a/Eurosustava (»CoreNet«) i trenutačno se povezuju sa svojim nacionalnim središnjim bankama (Austrija, Luksemburg, Latvija i Malta). Dva nacionalna nadležna tijela (Njemačka i Austrija) izrazila su želju za izravnom vezom. Međutim, to će biti moguće tek nakon uvođenja nove verzije infrastrukture CoreNeta, što je planirano za prvo tromjeseče 2015.
 - Zabilježen je novi zahtjev za razmjenu povjerljive elektroničke pošte i dokumenata između značajnih institucija i ESB-a. S obzirom na vremenska ograničenja, najizvedivije rješenje bila bi upotreba protokola »Transport Layer Security (TLS)«. Prijedlog za primjenu tog protokola već je izrađen.
- **Suradnja, proces rada i upravljanje informacijama:** Trenutačno se provodi IT projekt za upravljanje podatcima o kontaktima i rješavanje upita, a prve su funkcije zaživjele u srpnju 2014. U očekivanju povećanog opterećenja zbog SSM-a, u tijeku su procjene zajedničkih IT službi i kapaciteta sustava za upravljanje dokumentima.
- **Planiranje poslovnih sredstava:** Rad na IT zahtjevima za ubiranje naknade i proračun, organizacijsku strukturu i izvješćivanje SSM-a u tijeku je, a bit će dovršen u drugoj polovini 2014.
- **Prikupljanje podataka, upravljanje kvalitetom podataka i analitika:** Prve funkcije sustava podataka SUBA već su razrađene i uspostavljene. Glavni je cilj projekta omogućiti da ESB prima određene nadzorne podatke od svih zemalja u okviru SSM-a u

formatu XBRL, a u skladu s okvirom provedbenih tehničkih standarda EBA-e. Slijedom korisničkih zahtjeva za SUBA-u, usluga slanja poruka SSM-ovih nacionalnih nadležnih tijela EBA-i preko ESB-a oblikovana je, realizirana i testirana. Trebala bi biti u upotrebi od četvrtog tromjesečja 2014. Nadalje, pomoću komercijalnih softverskih proizvoda razvijeni su XBRL procesor i platforma za utvrđivanje vjerodostojnosti i analizu podataka. Prvo izdanje SUBA-e počelo se koristiti u srpnju 2014. Dodatne inačice i izdanja planirana su za kraj 2014.

- **Sustav upravljanja informacijama (IMAS):** IMAS će činiti temelj za osiguranje usklađenih procesa i dosljednosti u nadzoru kreditnih institucija. Osobito u početnoj fazi SSM-a, on će biti ključan element kojim će se osigurati da svi zajednički nadzorni timovi primjenjuju zajedničku metodologiju i standarde. U okviru zgusnutog rasporeda projekta u tijeku je razvoj softvera, a projektni tim sada je usredotočen na pripremu testova i edukacije za članove zajedničkih nadzornih timova i korisnike u horizontalnim službama SSM-a. U tom pogledu raspoloživost članova zajedničkih nadzornih timova iz nacionalnih nadležnih tijela bit će ključan element za uspješno uvodenje IMAS-a u SSM-u do 4. studenoga 2014.

8 SVEOBUHVATNA PROCJENA

Sveobuhvatna procjena u poodmakloj je fazi i na više područja postignut je napredak. U kolovozu se završavaju glavne radne cjeline pregleda kvalitete aktive, što je uglavnom na vrijeme, uzimajući u obzir postupak osiguranja kvalitete. Banke su ESB-u, nacionalnim nadležnim tijelima i EBA-i dostavile rezultate preliminarnih testova otpornosti na stres, koji su provedeni odozdo prema gore. Ti su rezultati podložni i postupku osiguranja kvalitete koji će se nastaviti provoditi do početka rujna. Metodologija za objedinjavanje pregleda kvalitete aktive i testiranja otpornosti na stres trenutačno se dovršava i bit će objavljena u prvoj polovini kolovoza. Obrasci za objavu rezultata sveobuhvatne procjene na razini banaka, koji su bili predmet sayjetovanja s bankama, bit će objavljeni 17. srpnja. Nakon objave konačnih rezultata sveobuhvatne procjene, od banaka suočenih s manjkom kapitala bit će zatraženo da u roku od dva tjedna dostave planove za povećanje kapitala. Te će planove razmotriti SSM, a nakon toga će zajednički nadzorni timovi pomno pratiti njihovu provedbu.

8.1 RADNE CJELINE SVEOBUHVATNE PROCJENE: TIJEK POSTUPKA

Ukupno gledajući, druga faza pregleda kvalitete aktive, tj. sama izvedba, bit će završena do početka kolovoza 2014. kako je planirano. Glavna postignuća u drugoj fazi obuhvaćaju izradu i dostavu pregleda bankovnih kredita, dostavu kreditnih spisa od strane banaka i završetak postupka utvrđivanja vjerodostojnosti podataka, pregled procesa, politika i računovodstva, te

pregled knjiga trgovanja. Osim toga, postupci vrednovanja kolaterala, pregleda kreditnog spisa, revalorizacije imovine treće razine koja ne obuhvaća izvedenice i pregleda modela za određivanje cijena izvedenica treće razine vrlo su blizu završetka, s tim da se osiguranje kvalitete provodi na posebnim aspektima koji su se pojavili tijekom analiza dostavljenih podataka. Do 1. kolovoza timovi za nadzor banaka dostavili su popunjene obrasce za sveukupnu kapitalnu prilagodbu na temelju pregleda kvalitete aktive koja obuhvaća nalaze svih radnih cjelina. Oni će biti podvrgnuti postupku osiguranja kvalitete, a zatim korišteni u objedinjavanju s testom otpornosti na stres. Rezultati pregleda kvalitete aktive zasebno također mogu dovesti do dalnjih potreba banaka za kapitalom.

Što se tiče testiranja otpornosti na stres, ESB usko surađuje s EBA-om. U srpnju i kolovozu ESB i nacionalna nadležna tijela provode temeljit postupak osiguranja kvalitete rezultata testiranja otpornosti na stres odozdo prema gore, a koje su dostavile banke. U rujnu i listopadu pregled kvalitete aktive i testiranje otpornosti na stres provodit će se zajedno. Trenutačno se dovršava metodologija za njihovo objedinjavanje i bit će objavljena u obliku priručnika u prvoj polovini kolovoza. Ona će odražavati hibridni pristup u smislu da će objedinjene postupke djelomice provoditi banke, a djelomice tim stručnjaka nacionalnih nadležnih tijela i ESB-a koji će biti vođen iz središta.

Svi nalazi pregleda kvalitete aktive bit će uključeni u test otpornosti na stres. Za sve portfelje podvrgнутne pregledu kvalitete aktive, (i) početna bilanca i stopa kapitala na kraju 2013. bit će usklađeni tako da uključe sve nalaze pregleda kvalitete aktive i (ii) parametri za predviđanje ukupnih gubitaka u testu otpornosti na stres bit će usklađeni tako da odražavaju sve bitne razlike između podataka samih banaka i nalaza pregleda kvalitete aktive. To je značajna novina u odnosu na prethodne testove otpornosti na stres.

Nakon formalnog odobrenja Vijeća EU-a 23. srpnja 2014. za pristupanje Litve europodručju 1. siječnja 2015., a kako bi bile u skladu s ostatkom europodručja, litavske banke koje će vjerojatno biti razvrstane kao značajne provode sveobuhvatnu procjenu s jednakim vođenjem projekta, metodologijom i rokom kao i sadašnje zemlje europodručja.

8.2 INTERAKCIJA S BANKAMA PRIJE OBJAVE KONAČNIH REZULTATA

Tijekom sljedećih mjeseci, odnosno do objave rezultata sveobuhvatne procjene u listopadu, dodatno će se pojačati interakcija nadzornika i banaka u okviru normalnog postupka nadzora kako bi se provjerile činjenice i utvrdila vjerodostojnost određenih nalaza različitih radnih cjelina procjene. Nalazi priopćeni bankama tijekom tog postupka bit će djelomični i preliminarni te jasno označeni kao takvi, s naglaskom da ne smiju biti predočeni javnosti.

Pregled djelomičnih i preliminarnih rezultata pregleda kvalitete aktive i testiranja otpornosti na stres (uključujući elemente koji se tiču objedinjenja ovih dviju komponenti) obavit će se s bankama u rujnu i listopadu u okviru »dijaloga o nadzoru«. Ti će sastanci biti organizirani pod okriljem ESB-a te će omogućiti razgovore koji su bitni za postizanje zajedničkog dogovora između banaka i nadzornika o ključnim elementima i glavnim pojedinačnim činiteljima ishoda tog postupka, premda se neće razmatrati cjelokupni konačni utjecaj na stope kapitala banaka. Tom prigodom nijednoj banci ne jamči se sigurnost u pogledu ukupnog rezultata.

U drugoj polovini listopada, prije objavlјivanja, rezultate sveobuhvatne procjene trebat će prihvatiti ESB.

Banke će biti obaviještene o potpunim i konačnim rezultatima netom prije nego što budu priopćeni tržištima.

8.3 OBJAVA REZULTATA SVEOBUHVATNE PROCVJENE

ESB je izdao obrasce za objavu rezultata sveobuhvatne procjene na razini banaka 17. srpnja 2014. Prije njihove objave održano je savjetovanje kako bi se bankama pružila prilika da iznesu primjedbe o obrascima kako u pisanom obliku tako i na nizu sastanaka finansijskih direktora / direktora za upravljanje rizicima i predstavnika ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela u ESB-u u Frankfurtu na Majni.

Objavljeni obrasci sastoje se od sljedećih dijelova:

- a **Glavni rezultati i pregled:** Sažetak rezultata sveobuhvatne procjene za svaku pojedinu banku, s naznakom sveukupnog utjecaja tog postupka na redovni osnovni kapital (CET1) banke, koji je podijeljen na pojedinačne prilagodbe CET1 koje proizlaze iz svake njegove ključne komponente (tj. pregled kvalitete aktive te osnovni i nepovoljni scenarij testiranja otpornosti na stres). Lista također uključuje pregled glavnih kapitalnih mjera koje su banke poduzele od 1. siječnja do 30. rujna 2014.
- b **Detaljni rezultati pregleda kvalitete aktive:** Konkretni uvidi u različite nalaze pregleda kvalitete aktive koji se odražavaju na redovni osnovni kapital. Prikazane prilagodbe podijeljene su na one koje proizlaze iz radnih cjelina posvećenih aktivi prikazanoj na obračunskom načelu i na one koje proizlaze iz pregleda pravične vrijednosti. Lista također pruža uvid u odabir portfelja na kojem počiva postupak i utjecaj nalaza pregleda kvalitete aktive na ključne pokazatelje kvalitete aktive.
- c **Detaljni rezultati testiranja otpornosti na stres:** Ovaj dio obrasca bit će istovjetan EBA-inom obrascu za objavu rezultata testiranja otpornosti na stres, s tim da će rezultati za banke obuhvaćene SSM-om uključivati prilagodbe na temelju pregleda kvalitete aktive.

Pored rezultata na razini banaka, ESB će objaviti zbirno izvješće u kojem će dati širi pogled na ishod postupka na punom uzorku banaka, kao i zbirne analize posebnih pitanja i metodološka objašnjenja.

8.4 PRIPREMA, PROCJENA I PROVEDBA KOREKTIVNIH MJERA

Nakon objave rezultata u drugoj polovini listopada 2014., od banaka suočenih s manjkom kapitala bit će zatraženo da u roku od dva tjedna dostave planove za povećanje kapitala, koje će zatim ocijeniti SSM. Od 4. studenoga 2014. zajednički nadzorni timovi pomno će pratiti njihovu provedbu. Kako je prethodno priopćeno, ako se banke suoče s manjkom kapitala koji proizlazi iz pregleda kvalitete aktive ili osnovnog scenarija testiranja otpornosti na stres, od njih će se očekivati da ojačaju svoju kapitalnu poziciju u roku od šest mjeseci, a u slučaju nepovoljnog scenarija testiranja na stres u roku od devet mjeseci.

Primjenjivat će se uvjeti o manjku kapitala i podjeli tereta nakon sveobuhvatne procjene, koje su 9. srpnja 2014. objavili Vijeće ECOFIN-a i Euroskupina. Prva adresa na koju se treba obratiti radi rješavanja pitanja manjka kapitala su privatni izvori.

Ipak, kako je također navedeno u uvjetima, u određenim situacijama može biti potrebna javna dokapitalizacija, što treba biti iznimka a ne pravilo, a valja joj pribjeći samo kad je strogo nužna kako bi se otklonio ozbiljan poremećaj u gospodarstvu države članice i očuvala finansijska stabilnost. Od siječnja 2015. upotreba javnih sredstava podrazumijevala bi da određena institucija odlazi u stečaj ili da će vjerojatno otići u stečaj te bi dovela do sanacije, osim preventivnih javnih dokapitalizacija koje zadovoljavaju sve uvjete Direktive o oporavku i sanaciji banaka. Te preventivne dokapitalizacije neće izazvati sanaciju te će ovisiti o konačnom odobrenju u skladu s pravilima o državnim potporama, uključujući predstavljanje plana restrukturiranja i podjele tereta, čime se osiguravaju jednaka pravila igre.

Banke će podnosići kapitalne planove na temelju posebnog obrasca koji je izradio ESB. Općenito se očekuje da se manjkovi kapitala utvrđeni pregledom kvalitete aktive i osnovnim scenarijem testiranja otpornosti na stres uglavnom pokriju novim izdanjima instrumenata redovnog osnovnog kapitala (CET1). Upotreba instrumenata dodatnog osnovnog kapitala radi pokrića manjkova koji proizlaze iz nepovoljnog scenarija testiranja otpornosti na stres bit će ograničena ovisno o okidaču konverzije ili otpisa vrijednosti, kako je opisano u priopćenju za javnost ESB-a od 29. travnja 2014. Neće biti ograničenja na prihvatljivost postojećih konvertibilnih instrumenata koji podliježu bezuvjetnoj, unaprijed definiranoj konverziji u redovni osnovni kapital CET1 u okviru testiranja otpornosti na stres, kao ni postojećih instrumenata državnih potpora koje države članice koriste u okviru programa finansijske pomoći.

Prodaja aktive i njezin utjecaj na dobit i gubitak, rizikom ponderiranu aktivu i odbitke od CET1 bit će prihvatljivi samo kao izvanredne mjere ako bude moguće jasno utvrditi da se razlikuju od normalnog poslovanja. U ovu kategoriju tipično će spadati veliki programi prodaje aktive jasno razdvojenih portfelja (npr. prodaja sekuritizacijskog portfelja) i prodaja društva kćeri. Utjecaj formalnog razduživanja ili planova restrukturiranja (sukladno dogovoru s Europskom komisijom) bit će uzeti u obzir.

Smanjenja rizikom ponderirane aktive kao posljedica promjena modela rizika Prvog stupa i promjena pristupa u okviru Prvog stupa neće se smatrati prihvatljivima za rješavanje pitanja manjka kapitala, osim ako te promjene nisu planirane i odobrene od strane odgovarajućeg nacionalnog nadležnog tijela prije objave rezultata sveobuhvatne procjene.

Banke će u svojim kapitalnim planovima moći predložiti da se manjkovi koji proizlaze isključivo iz pregleda kvalitete aktive nadoknade iz zadržane zarade iz 2014. U pogledu manjkova kapitala koji proizlaze bilo iz osnovnog bilo iz nepovoljnog scenarija testiranja otpornosti na stres, samo je razlika između ostvarene dobiti iz 2014. prije rezerviranja i dobiti prije rezerviranja koja je prognozirana za istu godinu u scenarijima testiranja otpornosti na stres prihvatljiva kao olakšavajuća mjera. To je zbog toga što bi iskazivanje punog iznosa podrazumijevalo dvostruko računanje jer je zarada već uzeta u obzir u prognozama dotične banke za testiranje otpornosti na stres.

Zajednički nadzorni timovi ocijenit će provedivost, održivost i vjerodostojnost svih planiranih kapitalnih mjera. Ako se kapitalni plan pokaže manjkavim ili nevjerodostojnim, ESB će odlučiti o mogućim nadzornim mjerama u skladu s člankom 16. Uredbe o SSM-u. Te će se mjere zatim provesti u okviru odluke na temelju godišnjeg postupka nadzorne provjere i ocjene (SREP) za 2014., koja će se temeljiti na rezultatima sveobuhvatne procjene, procjeni kapitalnih planova i ishodu godišnjeg pregleda i ocjene koje provode nacionalna nadležna tijela.

Nakon dostave te odluke bankama, što je planirano za prosinac 2014., zajednički nadzorni timovi počet će pratiti provedbu kapitalnih planova na temelju stalnog dijaloga s određenom bankom, angažirajući postojeće kolegije nadzornika prema potrebi.

U okviru postupka praćenja zajednički nadzorni timovi pomno će pratiti, u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirima, ugrađivanje nalaza pregleda kvalitete aktive u buduće račune banaka. Od banaka će se općenito očekivati da njihovi računi odražavaju nalaze pregleda kvalitete aktive. Zajednički nadzorni timovi pregledat će zaklučke banaka i njihovih zakonskih revizora kako bi utvrdili jesu li zadovoljni načinom na koji su rezultati pregleda kvalitete aktive ugrađeni u račune i, bude li potrebno, razmotrili upotrebu raspoloživih bonitetnih mjera kako bi upotpunili računovodstveni postupak.

Ukupni raspon nadzornih mjera za otklanjanje slabosti utvrđenih sveobuhvatnom procjenom obuhvaća kvantitativne mjere, kao što su kapitalni dodatci na minimalne zahtjeve Prvog stupa, ograničenja raspodjele dividende i posebni likvidnosni zahtjevi, naprimjer za ograničavanje nepodudarnosti rokova dospijeća aktive i pasive. Pored toga, Drugi stup obuhvaća više kvalitativnih mjera kojima se rješavaju pitanja upravljanja i izvješćivanja, interne kontrole i prakse upravljanja rizicima. SSM će, prema potrebi, koristiti sve alate iz Drugog stupa, oslanjajući se na čitav niz instrumenata za rješavanje konkretne situacije i profila rizika pojedine institucije.

9 ODGOVORNOST

U ovom su odjeljku ukratko prikazani glavni elementi polaganja odgovornosti Vijeću Europske unije i Europskom parlamentu tijekom izvještajnog razdoblja.¹²

Što se tiče Vijeća EU-a, predsjednica Nadzornog odbora izvjestila je o napretku u osnivanju SSM-a i sveobuhvatnoj procjeni na sastanku Euroskupine 7. srpnja 2014. i sastanku Vijeća ECOFIN-a 8. srpnja 2014. Nakon što 4. studenoga 2014. ESB u potpunosti preuzme svoje nadzorne zadaće, odgovornost za SSM polagat će se Euroskupini u prisutnosti predstavnika država članica sudionica SSM-a čija valuta nije euro.

Što se tiče Europskog parlamenta, a u skladu s odgovarajućim odjeljcima Međuinstitucionalnog sporazuma, ESB je parlamentarnom Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku uputio Nacrt uredbe ESB-a o naknadama za nadzor 26. svibnja 2014., uoči javnog savjetovanja pokrenutog 27. svibnja, te pravne akte koje je ESB već usvojio u pogledu SSM-a. Odbor je također primio povjerljive zapisnike sa sastanaka Nadzornog odbora održanih između kraja ožujka i lipnja 2014.

Sljedeće redovito saslušanje s predsjednicom Nadzornog odbora pred parlamentarnim Odborom za ekonomsku politiku, jedan od ključnih načina polaganja odgovornosti Europskom parlamentu, zakazano je za 7. listopada 2014.

10 SLJEDEĆI KORACI I BUDUĆI IZAZOVI

Prije četvrtog i konačnog Tromjesečnog izvješća, čija je objava planirana za početak studenoga 2014., ESB namjerava dovršiti sljedeće:

- interna pravila ESB-a o razdvajanju funkcija i razmjeni informacija

¹² Pregled okvira odgovornosti dan je u odjeljku 8. prvog Tromjesečnog izvješća o SSM-u <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ssmqr20141hr.pdf>

- nacrt Uredbe ESB-a o naknadama za nadzor, nakon javnog savjetovanja
- preispitivanje etičkog okvira ESB-a (uključujući etičko ponašanje zaposlenika i rukovoditelja ESB-a uključenih u nadzor banaka).

U donjoj tablici prikazane su važne aktivnosti u zadnjoj četvrtini prijelazne faze do 4. studenoga 2014. kad ESB u potpunosti preuzima nadzorne zadaće.

Važne aktivnosti	
Postupak	Vremenski okvir
Objava popisa značajnih banaka	prije 4. rujna 2014.
Dijalog o nadzoru s bankama o djelomičnim i preliminarnim rezultatima pregleda kvalitete aktive i testiranja otpornosti na stres	između polovine rujna i početka listopada 2014.
Usvajanje uredbe ESB-a o naknadama za nadzor	listopad 2014.
Objava vodiča ESB-a o praktičnoj provedbi nadzora	prije kraja listopada 2014.
Interna pravila ESB-a o razdvajanju funkcija i razmjeni informacija	prije 4. studenoga 2014.
Preispitivanje etičkog okvira ESB-a (uključujući etičko ponašanje zaposlenika i rukovoditelja ESB-a uključenih u nadzor banaka)	prije 4. studenoga 2014.
<i>Četvrto Tromjesečno izvješće Europskom parlamentu, Vijeću EU-a i Europskoj komisiji</i>	<i>početak studenoga 2014.</i>
Početak nadzornih aktivnosti	4. studenoga 2014.